

- Usiku wa leo tunarudi mwishoni mwa Sura ya 12 ili kurejelea jambo tulilojifunza mwishoni mwa wiki iliyopita.
 - Kama tulivyojifunza, katikati ya Dhiki, Bwana anafanya mfululizo wa hatua za kuvutia ili kuandaa Dunia kwa miaka 3.5 ijayo.
 - Miongoni mwa hatua hizo za kushangaza ni kuanzishwa kwa mahali pa ulinzi kwa Wayahudi waamini duniani.
 - Mahali hapa pa ulinzi, Botzrah au Petra, patakuwa ngome jangwani kwa nusu ya pili ya Dhiki.
 - Bwana anawalinda mabaki kwa njia isiyo ya kawaida kwa miaka 3.5 mahali hapa, akizuia adui kuwaangamiza Israeli walioamini.
 - Mwishoni mwa Sura ya 12 tunasoma hivi:

Ufunuo 12:17 Joka likamkasirikia yule mwanamke, likaenda zake lifanye vita juu ya wazawa wake waliobakia, wanaozishika amri za Mungu, na kuwa na ushuhuda wa Yesu; nalo likasimama juu ya mchanga wa bahari.

- Kama nilivyoelezea andiko hilo wiki iliyopita, Shetani sasa amefungwa duniani, jambo linalomtahadharisha kwamba muda wake ni mfupi.
 - Utambuzi huo unamfanya aingie katika hofu na kumkasirisha dhidi ya mtu yeyote ambaye yuko sawa na Mungu na kinyume na makusudi yake.
- Shabaha yake ya kwanza ni Wayahudi wanaoamini, kwa sababu kama tutakavyojifunza baadaye, Wayahudi wana jukumu muhimu katika ushindi wa Mungu dhidi ya Shetani
 - Shetani anajaribu kukomesha uwepo wa Wayahudi waaminio duniani, lakini Mungu hataruhusu mpango wake ufanikiwe
 - Wayahudi wanaoamini wanalindwa kwa sababu Mungu aliahidi taifa la Kiyahudi kwamba mabaki wanaoamini watabaki daima.

Isaya 37:31 Na mabaki yaliyookoka, yaliyobakia ya nyumba ya Yuda, yatatia mizizi chini, na kuzaa matunda juu.

Isaya 37:32 Maana katika Yerusalemu yatatoka mabaki, nao watakaookoka katika mlima Sayuni; wivu wa BWANA wa majeshi utatimiza mambo hayo.

- Mungu anaahidi Israeli kwamba mabaki (yaani kundi la Wayahudi wanaoamini) watakuwepo daima kwa nguvu za Mungu
 - Paulo anatuambia katika Warumi kwamba hii imekuwa hivyo kila wakati

Warumi 11:1 Basi, nauliza, Je! Mungu aliwasukumia mbali watu wake? La hasha! Kwa kuwa mimi nami ni Mwisraeli, mmoja wa wazawa wa Abrahamu, mtu wa kabila la Benyamini.

Warumi 11:2 Mungu hakuwasukumia mbali watu wake aliowajua tokea awali. Au

hamjui yale yaliyonenwa na Maandiko juu ya Eliya? Jinsi anavyowashitaki Waisraeli mbele za Mungu,

[Warumi 11:3](#) Bwana, wamewaua manabii wako, wamezibomoa madhabahu zako, nami nimebaki peke yangu, nao wananitafuta roho yangu.

[Warumi 11:4](#) Lakini lile jibu la Mungu lamwambiaje? Nimejibakizia watu elfu saba wasiopiga goti mbele ya Baali.

[Rom. 11:5](#) Basi ni vii hivi wakati huu wa sasa, yako mabaki waliochaguliwa kwa neema.

- Kama Paulo alivyosema katika Warumi, mabaki ya Israeli huhifadhiwa kila wakati kwa neema ya Mungu kuhakikisha imani inabaki hai katika taifa.
 - Katika siku za Eliya, Wayahudi walioamini bado walikuwepo katika taifa hilo licha ya mawazo ya Eliya kinyume chake.
 - Leo, mabaki hayo ni sehemu ya mwili wa Kristo, Kanisa, linalojumuisha Wayahudi wanaomwamini Yesu Kristo.
 - Na katika Dhiki Kuu, itakuwa vivyo hivyo kwa Wayahudi ambao wamesikia Injili na kumwamini Yesu baada ya Unyakuo
- Kwa hiyo Wayahudi wamekuwa na wataendelea kuwajumuisha wachache wenye imani inayookoa, wanaoitwa mabaki
 - Na wakati wa Dhiki, ulinzi wa Mungu unachukua umbo la ngome huko Petra ili kuwahifadhi mabaki hadi Yesu atakaporudi.
 - Na kwa kuwa Shetani hawezi kuwaangamiza mabaki wanapokuwa chini ya ulinzi wa Mungu, lazima aelekeze hasira yake mahali pengine.
- Hilo linamfanya ashambulie makundi mengine mawili yanayompinga kwa msingi wa imani
 - Kundi la kwanza ambalo Shetani hushambulia ni wale wanaoshika amri za Mungu, ikimaanisha wale wanaodumisha imani katika Sheria ya Musa.
 - Amri za Mungu ni marejeleo ya Sheria ya Musa
 - Kwa hiyo kundi hili la kwanza ni Wayahudi wanaoendelea kumwabudu Yahweh, Mungu wa Israeli, kupitia kushika Sheria ya Musa.
 - Hata hivyo, Wayahudi hawa bado hawajamwamini Yesu kama Masihi wao
 - Kama wangeamini, wangejumuishwa katika mabaki waliopolekwa Petra kwa ajili ya ulinzi.
 - Lakini kwa sababu wao ni Wayahudi waliojitolea bila ulinzi, wanampinga Shetani duniani
 - Kwa hivyo wanateswa na kuuawa na Shetani kupitia mawakala wa kibinadamu walio chini ya udhibiti wa Shetani.
- Kisha tuna kundi la pili ambalo ni wale wanaoshikilia ushuhuda wa Yesu
 - Kama nilivyosema wiki iliyopita, kundi hili kimsingi ni Mataifa ambao wamemwamini Yesu baada ya Unyakuo.

- Lakini waumini wa Mataifa duniani hawapewi ulinzi sawa na waumini Wayahudi wakati wa Dhiki
- Waumini wengi wa Mataifa watakuwa wameshambuliwa na kuuawa kwa sababu ya imani yao.
- Na tayari tumeona ushahidi wa vifo vyao katika sura za awali za Ufunuo - kama roho chini ya madhabahu Mbinguni
- Hili linaweza kuonekana kuwa si la haki, lakini kumbuka hakuna ahadi kutoka kwa Mungu ya kuhifadhi mabaki ya Mataifa duniani
 - Zaidi ya hayo, mpango wa Mungu wa kurudi kwa Kristo na kushindwa kwa Shetani hautegemei waumini wa Mataifa kama unavyowategemea Wayahudi.
 - Hivyo basi, kuhifadhi mabaki ya watu wa mataifa mengine duniani si lazima kwa mpango wa Mungu.
 - Hata hivyo, kama tutakavyoona, kundi la waumini wa Mataifa wanaweza kuishi hadi mwisho ingawa wengi watakufa.
- Zaidi ya hayo, kufa si matokeo mabaya kwa wale wanaoishi wakati wa nusu ya pili ya Dhiki kulingana na Ufunuo 14
 - Tutarudi kwenye matokeo ya kifo cha kishahidi tutakapofika Sura ya 14
 - Na pia katika Sura ya 14 tunajifunza kuhusu kundi lingine ambalo linateswa na halipokei ulinzi baada ya katikati ya dhiki.
- Wakati huo huo, hebu tuendeleo kwenye hatua inayofuata ya hatua zinazochukuliwa pia katika kipindi cha katikati ya dhiki kuu.

Ufunuo 13:1 Kisha nikaona mnyama akitoka katika bahari, alikuwa na pembe kumi, na vichwa saba, na juu ya pembe zake ana vilemba kumi, na juu ya vichwa vyake majina ya kukufuru.

Ufunuo 13:2 Na yule mnyama niliyemwona alikuwa mfano wa chui, na miguu yake ilikuwa kama miguu ya dubu, na kinywa chake kama kinywa cha simba, lile joka likampa nguvu zake na kiti chake cha enzi na uwezo mwingi.

- Sura ya 13 inaanza na alama zinazojulikana na alama mpya, ambazo zinatuambia kwamba hadithi inajengwa na maelezo mapya yanaongezwa.
 - Tuna joka letu tena, ambalo tunajua ni Shetani
 - Amefungwa duniani na anahusika katika kuwatesa waumini na Wayahudi kwa pamoja
- Lakini kama nilivyosema muda mfupi uliopita, anafanya kazi yake kupitia wakala wa kibinadamu (watu) anaowadhibiti na kuwaongoza.
 - Shetani amekuwa akifanya hivi kila wakati, kwa mfano waziwazi ni Yuda akimsaliti Kristo, na atafanya vivyo hivyo katika Dhiki
 - Lakini katikati ya Dhiki, mbinu zake zinafikia kiwango kipa, kilicholetwa na kutupwa kwake kutoka Mbinguni

- Na Sura ya 13 ni hadithi ya jinsi mbinu za Shetani zinavyobadilika sana katikati ya Dhiki
- Hadithi hiyo inazingatia mhusika anayejulikana, anayeitwa mnyama
 - Ninasema mhusika huyu anajulikana kwa sababu tayari ameonekana katika kitabu cha Ufunuo katika sura zilizopita.
 - Hasa zaidi, mnyama alitajwa katika Ufunuo 11, kama yule aliyewaua mashahidi wawili katikati ya Dhiki Kuu.
 - Sasa tutajifunza jinsi mtu anavyoweza kupata nguvu ya kuwashinda watu hao wawili wakati hakuna mtu mwingine angeweza
- Na mnyama huyu pia alionekana katika sura ya awali ya Ufunuo, ingawa wakati huo hakuwa akiitwa mnyama
 - Alikuwa amepanda farasi waliofungua hukumu za muhuri
 - Katika marejeleo hayo ya awali, hakuitwa mnyama kwa sababu alikuwa bado hainuka hadi mahali pa umaarufu.
 - Sasa tunajifunza katika Sura ya 13 jinsi ambavyo kuinuka kwa mwanadamu huyo kwenye utawala wa ulimwengu kunavyotokea
- Kunaanza na joka tena amesimama kwenye ufukwe wa bahari, na mnyama akiinuka kutoka baharini
 - Tunajua joka ni Shetani, kwa hiyo pendekezo ni kwamba kuinuka kwa mnyama huyo kwenye mamlaka kunawezekana kwa nguvu za Shetani.
 - Kwa hiyo inamaanisha nini kwamba mnyama anainuka kutoka baharini?
 - Tukikumbuka sheria zetu za kutafsiri alama, tunasoma Maandiko Matakatiifu ili kupata jibu.
 - Na katika hali hii, jibu linakuja kwa urahisi kwa sababu tunapaswa kukumbuka kile tulichojifunza katika Danieli 7

[Dan. 7:1](#) Katika mwaka wa kwanza wa Belshaza, mfalme wa Babeli, Danieli alipata ndoto, na maono kichwani wake, akiwa kitandani mwake; kisha akaiandika hiyo ndoto, akatoa habari ya jumla ya mambo hayo.

[Danieli 7:2](#) Danieli akanena, akisema, Niliona katika maono yangu wakati wa usiku; na tazama, hizo pepo nne za mbinguni zilivuma kwa nguvu juu ya bahari kubwa.

[Dan. 7:3](#) Ndipo wanyama wakubwa wanne wakatoka baharini, wote wa namna mbalimbali.

- Mnyama anayetoka baharini amefafanuliwa wazi katika Danieli 7 kama akimaanisha taifa la Mataifa, au katika hali hii mtawala wa Mataifa anayeingia madarakani
 - Kwa kweli, matumizi ya neno "mnyama" kuelezea kiongozi huyu wa ulimwengu ni marejeleo wazi na dhahiri kurudi kwenye Danieli 7
 - Kwa hiyo mara moja tunatambua kwamba sura hii inahusiana sana na Danieli 7

- Na hivyo, tunapozingatia alama katika sura hii, tutaangalia tena Danieli 7 mara kwa mara ili kuelewa maana yake
- Katika mstari wa 1 tunaambiwa kwamba mnyama wa Ufunuo 13 ana sifa zinazofanana sana na mmoja wa wanyama wanne walioelezwa katika Danieli 7, na joka
 - Mnyama huyu ni mchanganyiko wa sehemu za wanyama mbalimbali, kama simba, dubu, na chui, kama monstari wa Frankenstein."
 - Mnyama huyu pia ana pembe kumi na vichwa saba na kuna taji kumi kwenye pembe hizo.
 - Na juu ya vichwa saba palikuwa na majina ya makufuru
- Kabla hatujaendelea zaidi katika kuelewa alama hizo, hebu tuangalie tena maelezo ya wanyama wanne katika Danieli 7

Dan. 7:3 Ndipo wanyama wakubwa wanne wakatoka baharini, wote wa namna mbalimbali.

Dan. 7:4 Wa kwanza alikuwa kama simba, naye alikuwa na mabawa ya tai; nikatazama, hata mabawa yake akanyonyoka manyoya, akainuliwa katika nchi, akasimamishwa juu kwa miguu miwili kama mwanadamu; naye akapewa moyo wa kibinadamu.

Dan. 7:5 Na tazama, mnyama mwingine, wa pili, kama dubu, naye aliinuliwa upande mmoja, na mifupa mitatu ya mbavu ilikuwamo kinywani mwake katika meno yake; wakamwambia mnyama huyo hivi, Inuka, ule nyama tele.

Dan. 7:6 Kisha nikatazama, na kumbe! Mnyama mwingine, kama chui, naye juu ya mgongo wake alikuwa na mabawa manne kama ya ndege; mnyama huyo alikuwa na vichwa vinne; akapewa mamlaka.

Dan. 7:7 Baadaye nikaona katika njozi ya usiku, na tazama, mnyama wa nne, mwenye kutisha, mwenye nguvu, mwenye uwezo mwingi, naye alikuwa na meno ya chuma, makubwa sana; alikula na kuvunja vipande vipande, na kuyakanyaga mabaki kwa miguu yake; na umbo lake lilikuwa mbali kabisa na wale wa kwanza, naye alikuwa na pembe kumi.

Dan. 7:8 Nikaziangalia sana pembe zake, na tazama, pembe nyingine ikazuka kati yao, nayo ilikuwa ndogo, ambayo mbele yake pembe tatu katika zile za kwanza zikang'olewa kabisa; na tazama, katika pembe hiyo mlikuwa na macho kama macho ya mwanadamu, na kinywa kilichokuwa kikinena maneno makuu.

- Tulipojifunza Danieli 7, tulijifunza kwamba wanyama hao wanne kila mmoja anawakilisha himaya inayotawala ulimwengu.
 - Simba aliwakilisha Babeli, dubu alikuwa Umedi-Uajemi, chui alikuwa Ugiriki
 - Mnyama wa nne alikuwa tofauti kabisa na mwenye pembe nyingi
 - Ona kwamba katika maelezo ya mnyama wa Ufunuo 13, tunaona vipengele vya viumbe hawa vyote vikiwakilishwa katika mnyama huyo
 - Ana sifa za simba, dubu, chui na mnyama wa nne asiyetajwa jina wa Danieli 7

- Maana yake ni wazi: mnyama wa Ufunuo 13 ni mfano halisi wa Enzi ya Mataifa
 - Yeye ndiye kiongozi wa mwisho na mwenye nguvu zaidi wa Enzi ya Mataifa, ndiyo maana ana sifa za mnyama wa nne.
 - Na pia ndiye anayetimiza kusudi la jumla la wakati huu, ambalo ni kuwaweka Israeli chini ya utawala wa Mataifa hadi Kristo atakaporudi.
 - Mwishoni mwa utawala wa mnyama, Yesu atarudi
- Mnyama huyu ndiye mtawala wa mwisho wa ulimwengu ambaye Danieli 7 alituambia angehitimisha ufalme wa nne na enzi ya Mataifa

[Dan. 7:23](#) Akanena hivi, Huyo mnyama wa nne atakuwa ni ufalme wa nne juu ya dunia, utakaokuwa mbali na falme zile zote, nao utaangamiza dunia yote, na kuikanyaga, na kuivunja vipande vipande.

[Dan. 7:24](#) Na habari za zile pembe kumi, katika ufalme huo wataondoka wafalme kumi; na mwingine ataondoka baada ya hao; naye atakuwa mbali na hao wa kwanza; naye atawashusha wafalme watatu.

[Dan. 7:25](#) Naye atanena maneno kinyume chake Aliye Juu, naye atawadhoofisha watakatifu wake Aliye Juu; naye ataazimu kubadili majira na sheria; nao watatiwa mikononi mwake kwa nyakati tatu na nusu

[Dan. 7:26](#) Lakini hukumu itawekwa, nao watamwondolea mamlaka yake, kuipoteza na kuiangamiza, hata milele.

[Dan. 7:27](#) Na ufalme, na mamlaka, na ukuu wa ufalme, chini ya mbingu zote, watapewa watu wa watakatifu wake Aliye Juu; ufalme wake ni ufalme wa milele, na wote wenye mamlaka watamtumikia na kumtii.

- Kwa hiyo tukitambua uhusiano na Danieli 7, tunaweza kuanza kuunda hadithi kutoka kwenye alama zinazofungua sura hii.
 - Katikati ya Dhiki Shetani atamruhusu mtawala wa dunia, anayeitwa mnyama, kuinuka na kuwa mamlaka katika kutimiza Danieli 7
 - Mtawala huyo wa ulimwengu atakuwa mtawala wa mwisho wa ulimwengu wa wakati huu na atakamilisha unabii wa Danieli.
 - Kama vile enzi ilivyoanza na mtawala mmoja mkuu wa ulimwengu, Nebukadreza, ndivyo itakavyoisha vivyo hivyo na mnyama
 - Mwanamume huyu anaonyeshwa akiwa na sifa za simba, dubu na chui kwa sababu anarithi na ana madaraka ya falme zote zilizopita.
 - Anawakilisha yote ambayo enzi ya Mataifa inawakilisha
 - Kuinuka kwa mnyama huyo kwenye mamlaka kunawezekana kwa nguvu za Shetani
 - Katika mstari wa 2 tunaambiwa Shetani anampa mnyama kiti chake cha enzi na mamlaka kuu duniani
 - Lakini angalia joka pia linampa mnyama nguvu zake, jambo linaloonyesha kwamba kuna jambo jipya linalotokea hapa pia.

- Mnyama huyo anakuwa na nguvu kama Shetani mwenyewe
- Na njia pekee ya hilo kutokea ni kama Shetani na mnyama watakuwa kitu kimoja.
- Sasa katika hatua hii tungependa kujua maana ya wanyama, pembe na vichwa na taji?
 - Ni wazi kwamba wanafanana sana na wale wa joka, na tunaweza kujaribiwa kufanya ulinganisho wa moja kwa moja.
 - Lakini tunaona mpangilio wa alama hizi ni tofauti kidogo hivyo hiyo ina maana kwamba maana lazima iwe tofauti pia.
 - wote wana pembe kumi na vichwa saba lakini Shetani huvaa taji vichwani huku mnyama akivaa taji kwenye pembe.
 - Tukifuata sheria zetu za tafsiri tunapata jibu lililotolewa kwingineko katika kitabu hiki, katika Ufunuo 17.
 - Badala ya kuruka mbele, tutasubiri jibu letu hadi tutakapofika kwenye sura hiyo.
 - Hata hivyo, hilo litafanya tafsiri ya mstari unaofuata kuwa changamoto kidogo kwa sababu unalenga kwenye moja ya maelezo haya: vichwa.
 - Katika mstari unaofuata tunajifunza jinsi Shetani anavyomleta kiongozi huyu wa ulimwengu kutawala sayari hii

Ufunuo 13:3 Nikaona mojawapo wa vichwa vyake kana kwamba kimetiwa jeraha la mauti, na pigo lake la mauti likapona. Dunia yote ikamstaajabia mnyama yule.

- Kichwa kimoja cha mnyama huyo kimeuawa, lakini hatujui vichwa hivyo vinawakilisha nini
 - Ili kurahisisha somo letu la sura hii, nitakuambia tu sasa kwamba kichwa kilichouawa kinamwakilisha Mpinga Kristo mwenyewe.
 - Tutakapofika Sura ya 17, tutafafanua maana ya alama hizi kwa makini.
 - Na wakati huo, tutajifunza kwamba vichwa hivi vinawakilisha viongozi saba wa dunia, wa saba akiwakilisha Mpinga Kristo mwenyewe
 - Kwa hiyo, kifo cha kichwa juu ya mnyama kinamwakilisha Mpinga Kristo mwenyewe akifa, akiuawa na mtu au kitu fulani katikati ya Dhiki.
 - Sasa hilo ni tukio la kushangaza, kwa sababu linaonekana kuendana na kila kitu ambacho tumekuwa tukijifunza hadi sasa
 - Danieli alisema Mpinga Kristo angeinuka madarakani katikati ya Dhiki Kuu na kutawala kwa miaka 3.5
 - Na tayari tumejifunza mstari mmoja hapo awali kwamba mnyama angepokea nguvu na mamlaka ya mnyama
 - Kwa hiyo kifo chake kinaendanaje na mpango huo?
- Kumbuka, wakati wa nusu ya kwanza ya Dhiki, Mpinga Kristo anaanza kuinuka kama

kiongozi wa kisiasa na kijeshi.

- Yeye si mmoja wa viongozi kumi wa dunia wa wakati huo, kwa kuwa Danieli 7 inatuambia atakuwa mtawala wa kumi na moja
 - Badala yake, anakuja madarakani kwa kujadili agano la kuruhusu Israeli kurudi kutoa dhabihu kulingana na Danieli 9
 - Na anaimarisha mamlaka yake kupitia vitisho vya vita na ushindi wa kijeshi kulingana na Ufunuo 6
- Sasa tunajifunza kwamba anapofikia kilele cha mamlaka yake, Mpinga Kristo atapata jeraha la kichwa ambalo ni la kufisha
 - Angalia lugha katika mst.3 kwa makini: jeraha lake ni la mauti ("kufisha") na kwa ufafanuzi, jeraha la kufisha linamaanisha mwili hufa
 - Lakini baadaye inasema kwamba jeraha lake la mauti limepona
 - Njia pekee ya kupona jeraha la kufisha ni kama mwili utakufa na kisha kurudi kwenye uhai
- Na katika mst.3 lugha ya Kigiriki inathibitisha tafsiri hii, kwa sababu maneno ya Kigiriki ya "kama aliyeuawa" ni *hosphazo*
 - Haya ni maneno yale yale ya Kigiriki yaliyotumika katika Ufunuo 5 kumwelezea Yesu katika chumba cha kiti cha enzi

Ufunuo 5:6 Nikaona katikati ya kile kiti cha enzi na wale wenye uhai wanne, na katikati ya wale wazee, Mwana-kondoo amesimama, alikuwa kana kwamba amechinjwa, mwenye pembe saba na macho saba, ambazo ni Roho saba za Mungu zilizotumwa katika dunia yote.

- Wakati huo, nilikuambia kwamba msemo "kusimama kama aliyechinjwa" ulikuwa ni taswira ya ufufuo
 - Kwa hiyo hapa tunapata kifungu kile kile kinachomaanisha kitu kile kile: Mpinga Kristo anauawa na kisha anafufuliwa
 - Hatujui ni nini hasa kinachomuua Mpinga Kristo, lakini tunaweza kukisia kwa njia ya kielimu
- Danieli 7 alituambia kwamba Mpinga Kristo anapopata umaarufu, anawashinda viongozi watatu wa dunia na kuwa mfalme wa dunia.
 - Kwa hiyo labda kuinuka kwake madarakani kwa kasi kunawaongoza viongozi watatu wa dunia kupanga njama ya kumuua Mpinga Kristo
 - Wanafanikiwa na inaonekana kwamba dunia iko salama hadi Mpinga Kristo atakapofufuliwa na kisha kuwaondoa wafalme watatu
- Mpinga Kristo anawezaje kutimiza (kuleta) ufufuo? Ni wazi kwamba jambo kama hilo lingetegemea nguvu isiyo ya kawaida
 - Mungu ana uwezo wa kufufua maiti, lakini katika hali hii Yeye si Yule anayefanya kazi hiyo

- Badala yake, Bwana anamruhusu Shetani kufanya jambo ambalo amekuwa akitamani kufanya kwa muda mrefu
- Mungu anamruhusu Shetani kukaa ndani ya mwili wa Mpinga Kristo akimrudisha mtu kwenye uhai kwa muda uliobaki wa Dhiki Kuu
- Zaidi ya hayo, Shetani hukaa ndani ya Mpinga Kristo akichukua makao ndani ya mwili wa mwanadamu
- Hivi ndivyo mstari wa 2 ulivyomaanisha uliposema kwamba joka humpa mnyama nguvu zake
 - Shetani anajiweka yeye mwenyewe na nguvu zake ndani ya mtu huyu, na ndivyo anavyoweza kumfufua mtu huyo.
 - Baada ya kufufuliwa, mnyama huyo sasa ana nguvu zaidi kuliko alivyokuwa hapo awali
 - Na kupitia muungano huu, Shetani anakuwa kitu cha kuangaliwa kwa umakini na pia ibada ya ulimwengu.
- Angalia jinsi ulimwengu unavyoitikia maendeleo haya ya kushangaza

Ufunuo 13:4 Wakalisujudu lile joka kwa sababu lilimpa huyo mnyama uwezo wake; nao wakamsujudu yule mnyama, wakisema, Ni nani afananaye na mnyama huyu? Tena ni nani awezaye kufanya vita naye?

- Ufufuo wa Mpinga Kristo unaongoza ulimwengu kusema ni nani anayeweza kuwa kama mnyama na ni nani anayeweza kupigana naye vita?
 - Na matokeo yake ulimwengu unamwabudu mnyama kama tunavyotarajia
 - Lakini angalia pia kwamba ulimwengu unaanza kumwabudu joka, jambo linaloashiria kwamba wanaanza kumwabudu mungu aliye nyuma ya pazia.
- Kumbuka, Shetani sasa amefungwa duniani, kwa hiyo huu ndio utawala wake pekee kwa sasa
 - Na kwa kuchukua makazi katika mwili wa Mpinga Kristo, Shetani anachukua umbo la kimwili ili kupata uhibitaji juu ya ulimwengu.
 - Kwa hiyo Mpinga Kristo na "mungu" anayempa nguvu zake wanakuwa vitu vya ibada na ibada ya ulimwengu.
- Paulo alifundisha kwamba hili lingetokea

2The. 2:8 Hapo ndipo atakapofunuliwa yule mwasi, ambaye Bwana Yesu atamwua kwa pumzi ya kinywa chake, na kumwangamiza kwa dhihirisho la kuja kwake; 2Thes. 2:9 kuja kwa yule mwasi ni kazi ya Shetani, atumiaye uwezo wote, ishara na ajabu za uongo;

- Yule ambaye Yesu atamwua wakati wa kuja Kwake ndiye yule ambaye kuingia kwake madarakani kunafanywa kulingana na utendaji wa Shetani.

- Sasa tunaona jinsi shughuli hiyo inavyotokea, huku Shetani akichukua fursa ya kifo cha Mpinga Kristo ili kuleta ufufuo wake.
- Kwa kweli, kwa kuwa tunajua kwamba Shetani ana udhibiti wa viongozi kumi wa dunia, ni lazima tufikirie kwamba Shetani ndiye aliyepanga jambo zima
- Aliwaongoza wafalme watatu kumuua Mpinga Kristo ili aweze kumfufua mtu huyo na kuanzisha mpango wake.
- Huu ndio wakati ambapo Mpinga Kristo anakuwa mtawala wa ulimwengu katikati ya Dhiki
 - Na sasa tunapata sababu ya mtu huyo kuitwa Mpinga Kristo
 - Yeye ni mtu anayedai kuwa Kristo kwa msingi wa ufufuo wake
 - Yohana alituambia anaitwa Mpinga Kristo kwa sababu anampinga Yesu na kwa sababu anakaa ndani ya roho ya mpinga Kristo.
 - Na sasa tunaona yeye ni mpinga Kristo kwa sababu yeye ni Kristo bandia
 - Hili pia linathibitishwa na Paulo

[2The. 2:3](#) Mtu awaye yote asiwadanganye kwa njia yoyote; maana haiji, usipokuja kwanza ule ukengeufu; akafunuliwa yule mtu wa kuasi, mwana wa uharibifu; [2THESS 2:4](#) yule mpingamizi, ajiinuaye nafsi yake juu ya kila kiitwacho Mungu ama cha kuabudiwa; hata yeye mwenyewe kuketi katika hekalu la Mungu, akijionesha nafsi yake kana kwamba yeye ndiye Mungu.

- Paulo alisema Mpinga Kristo angedai kuwa Mungu na kuchukua kiti katika hekalu jipya la Kiyahudi, akidai kuwa Kristo
 - Na Danieli alituambia tutegemee jambo lile lile

[Dan. 11:36](#) Naye mfalme atafanya kama appendavyo; naye atajitukuza na kujiadhimisha juu ya kila mungu, naye atanena maneno ya ajabu juu ya Mungu wa miungu, naye atafanikiwa mpaka ghadhabu itakapotimia; maana yaliyokusudiwa yatafanyika.

[Dan. 11:37](#) Wala hataijali miungu ya baba zake; wala yeye aliyetamaniwa na wanawake; wala hatamjali mungu awaye yote; maana atajitukuza mwenyewe juu ya wote.

[Dan. 11:38](#) Lakini katika mahali pake atamheshimu mungu wa ngome; na mungu ambaye baba zake hawakumjua atamheshimu, kwa dhahabu, na fedha, na vito vya thamani, na vitu vipendezavyo.

[Dan. 11:39](#) Naye ataziteka nyara ngome zenye nguvu kwa msaada wa mungu mgeni; na yeye atakayemkubali atamwongeza kwa utukufu; naye atawapa kumiliki wengi; naye ataigawa nchi kwa rushwa.

- Danieli alituambia kwamba mpinga Kristo atajitukuza juu ya kila mungu na kusema

maneno ya kufuru

- Hataonyesha kujali dini za ulimwengu kwa sababu atadai kuwa juu ya dini za ulimwengu.
- Atadai kuwa Masihi, Kristo
- Lakini kwa kweli, Mpinga Kristo atamheshimu mungu wa ngome, ambayo ni rejea ya mungu wa ulimwengu huu, Shetani
 - Kwa msaada wa mungu huyu wa kigeni, Mpinga Kristo atachukua udhibiti wa ngome zenye nguvu zaidi duniani
 - Pia atakomesha ibada ya mungu mwingine yeyote au dini ili ibada yote ielekezwe kwa mungu wake, Shetani.
- Na katika Danieli 9 tulijifunza kwamba kuinuka kwake madarakani kunajumuisha kukomeshwa kwa dhabihu hekaluni, kwa sababu yeye pekee ndiye atakayekuwa mungu wa dunia.

[Dan. 9:27](#) Naye atafanya agano thabiti na watu wengi kwa muda wa juma moja; na kwa nusu ya juma hiyo atakomesha sadaka na dhabihu; na mahali pake litasimama chukizo la uharibifu; na hivyo, hata ukomo, na ghadhabu iliyokusudiwa imemwagwa juu yake mwenye kuharibu.

- Mwisho wa dhabihu Hekaluni hutokea katikati ya juma, na unaambatana na chukizo linalofanya Hekalu kuwa ukiwa
 - Kwa hiyo Mpinga Kristo anasimamisha dhabihu za Kiyahudi Hekaluni kwa sababu anadai dhabihu hizo hazihitajiki tena.
 - Yeye ni mungu duniani, kwa hiyo anaketi hekaluni, kama Paulo asemavyo, akijionyesha kuwa mungu
 - Huo ndio mwanzo wa chukizo hekaluni
- Ni wakati uleule Yesu alipokuwa akiufikiria katika Mathayo 24 alipowaonya Wayahudi wakimbilie milimani

[Mathayo 24:15](#) Basi hapo mtakapoliona chukizo la uharibifu, lile lililonenwa na nabii Danieli, limesimama katika patakatifu (asomaye na afahamu),
[Mathayo 24:16](#) ndipo walio katika Yudea na wakimbilie milimani;

- Katika Kitabu cha Isaya 28, nabii anaonya Israeli kwamba agano lao na mtu huyu wa adui litarudi kuwatesa.

[Isaya 28:14](#) Basi, lisikieni neno la BWANA, enyi watu wenye dharau, mnaowatawala watu hawa walio ndani ya Yerusalemu.

[Isaya 28:15](#) Kwa sababu mmesema, Tumefanya agano na mauti, tumepatana na kuzimu; pigo lifurikalo litakapopita, halitatufikia sisi; kwa maana tumefanya

maneno ya uongo kuwa kimbilio letu, tumejificha chini ya maneno yasiyo kweli;

[Isaya 28:18](#) Na agano lenu mliloagana na mauti litabatilika, tena mapatano yenu mliyopatana na kuzimu hayatasimama; pigo lifurikalo litakapopita, ndipo ninyi mtakapokanyagwa nalo.

- Katika Kitabu cha Isaya 28, nabii anaonya Israeli kwamba agano lao na mtu huyu wa adui litarudi kuwatesa.
- Kwa hiyo katikati ya Dhiki Mpinga Kristo anauawa, labda na wafalme watatu
 - Shetani anafufua mwili wa Mpinga Kristo na kupitia ufufuo huu, Mpinga Kristo anadai kuwa Kristo halisi
 - Anawatiisha wafalme watatu waliomuua na wafalme wengine saba wanaingia katika mstari chini yake
 - Atapata wafuasi duniani kote akidai kuwa yeye ni mungu, na atauongoza ulimwengu kumwabudu yule aliyempa mamlaka yake, yaani Shetani..
 - Akidai kuwa Mungu, Mpinga Kristo anaingia Hekalu la Dhiki Kuu, anawafukuza Wayahudi, na kujiweka kwenye kiti cha rehema
 - Anaharibu hekalu na kukomesha dhabihu hapo na kukomesha ibada nyingine
 - Na sasa tunaona jinsi matukio haya yanavyoendana na matukio tuliyojifunza katika Sura ya 11 na 12
 - Katika Sura ya 11, mashahidi wawili wanauawa na mnyama, na sasa tunajua jinsi mnyama huyo alivyokuwa na uwezo wa kufanya hivyo
 - Alifufuliwa na Shetani na Shetani akiwa ndani yake ana uwezo wa kuwaua mashahidi
 - Kumbuka, yule mnyama atasifiwa kwa kukomesha hofu na ugaidi wa watu hawa, na hilo litaongeza zaidi hamu ya ulimwengu kumwabudu.
 - Kwa hiyo Mpinga Kristo ataadhimishwa katikati ya dhiki kama Kristo aliyefufuka na kama mwokozi wa ulimwengu.
 - Alikomesha hofu ya hukumu ambazo ulimwengu umezihusisha na mashahidi hao wawili
 - Na ameanzisha ufalme mpya wa dunia nzima chini ya utawala wake ukiwa na mfumo mmoja wa ibada unaomlenga yeye na mungu wake.
- Maelezo haya yote yanathibitishwa zaidi katika Ufunuo 13

[Ufunuo 13:5](#) Naye akapewa kinywa cha kunena maneno makuu, ya kukufuru. Akapewa uwezo wa kufanya kazi yake miezi arubaini na miwili.

[Ufunuo 13:6](#) Akafunua kinywa chake amtukane Mungu, na kulitukana jina lake, na maskani yake, nao wakaaao mbinguni.

[Ufunuo 13:7](#) Tena akapewa kufanya vita na watakatifu na kuwashinda, akapewa uwezo juu ya kila kabila na jamaa na lugha na taifa.

Ufunuo 13:8 Na watu wote wakaao juu ya nchi watamsujudu, kila ambaye jina lake halikuandikwa katika kitabu cha uzima cha Mwana-kondoo, aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya dunia.

Ufunuo 13:9 Mtu akiwa na sikio na asikie.

Ufunuo 13:10 Mtu akichukua mateka, atachukuliwa mateka. Mtu akiua kwa upanga, atauawa kwa upanga. Hapa ndipo penye subira na imani ya watakatifu.

- Kwanza, tunafikia ishara hiyo inayoonyesha kwamba sura hii inaelezea matukio ya katikati ya Dhiki Kuu
 - Katika hali hii inaonyeshwa kama miezi arobaini na miwili, lakini hiyo ni sawa kabisa na miaka mitatu na nusu.
 - Na kama Danieli alivyotabiri, mara tu Mpinga Kristo atakapoinuka madarakani, atasema mambo ya kiburi na makufuru kwa miezi arobaini na miwili.
 - Paulo alituambia tutegemee mambo yaleyale bila shaka
 - Na athari ya ufufuo wa Mpinga Kristo na madai yake kuwa mungu ni ya haraka na ya kina
 - Dunia sasa imejipanga dhidi ya yeyote atakayekataa ukweli wa madai haya
 - Kumbuka mwishoni mwa Sura ya 12 tulijifunza kwamba Shetani alienda kupigana vita na Wayahudi na Wakristo.
 - Sasa tunaona jinsi vita hivyo vitavyoendesha...Shetani atamtumia Mpinga Kristo kama wakala wake kuongoza mashambulizi hayo
 - Mpinga-Kristo atavuta ulimwengu upande wake, kisha atautumia kuwawinda na kuwaua wale wote watakaokataa kumwabudu kama mungu.
 - Na vita hivi vitafanikiwa kwa kiasi kikubwa, kwa sababu tunaambiwa amepewa mamlaka juu ya watu wa dunia
 - Ni wazi kwamba wale ambao wamemjua Yesu kama Bwana hawatakubali kwamba Mpinga Kristo ni mungu na kwa hiyo hawatamwabudu.
 - Matokeo yake, anawashinda watakatifu na kuwafanya waumini wanaokataa kumtii kuwa mashahidi.
 - Watu wengine wote wa ulimwengu watafuata mkondo huo na kumwabudu yule mnyama kama mungu wao.
- Angalia katika mstari wa 8 kila mtu duniani ambaye hakuandikwa katika kitabu cha uzima cha Mwanakondoo tangu misingi ya dunia atamwabudu mnyama.
 - Wale walioandikwa katika kitabu cha Mwanakondoo wanarejelea wateule wa Mungu, wale waliookolewa kwa neema yake.
 - Fikiria kwa makini mstari huu unaonyesha nini... mtu akianza kumwabudu mnyama, hataokolewa kamwe
 - Wakati huu katikati ya Dhiki unakuwa sehemu ya mgawanyiko si tu katika ratiba ya Dhiki bali pia kwa wanadamu

- Kuanzia hapa na kuendelea, wale wanaomwabudu mnyama hawawezi kuokolewa huku wale wanaokataa kuabudu wakiuawa kishahidi.
- Hakuna chaguo la tatu kwa hiyo hakuna kujificha au kuepuka hatima kwa njia moja au nyingine
 - Ni kumwabudu mnyama na kuishi lakini kuhukumiwa
 - Au mwabudu Yesu na kufa, lakini uwe na uzima wa milele
- Yohana anafupisha ukweli huu katika mst.9 kwa wito wa Biblia wa kuamini: Mtu yeyote akiwa na sikio (la kusikia ukweli wa Mungu), na asikie (au aamini)
 - Hii inaonekana kuwa wito kwa raia wa Dhiki anayesoma kitabu hiki kuamini wakati bado wana nafasi
 - Tutajifunza kwa undani suala la mwisho wa uinjilisti na imani katikati ya dhiki wiki ijayo katika Sura ya 14.
- Kisha katika mstari wa 10 huja ukweli wa kutia moyo wa nusu ya mwisho ya Dhiki, kwamba ikiwa mtakatifu amekusudiwa kuchukuliwa mateka, basi hapo ndipo atakapokwenda.
 - Na kama mtakatifu akijaribu kupigana dhidi ya Mpinga Kristo, basi amekusudiwa kufa katika vita hivyo.
 - Hakutakuwa na upinzani dhidi ya nguvu ya Mpinga Kristo kwa wakati ambao Mungu ameuweka kwa ajili ya utawala wake.
 - Mtawala huyu ni yule ambaye Mungu amemruhusu kuwa na udhibiti kamili juu ya ulimwengu kwa miaka 3½
 - Na hakuna kitu ambacho watakatifu wanaweza kufanya kitakachozuia utawala wake, kwa hiyo Yohana anasema huu ndio uvumilivu wa watakatifu
 - Inaweza pia kutafsiriwa kama **kustahimili** au **uvumilivu wa muda mrefu wa watakatifu**.
 - Inamaanisha kwamba ukiingia katikati ya Dhiki kama mtakatifu, lazima uelewe na ukubali hatima unayokabiliana nayo sasa.
 - Huenda ukawa shahidi na haya ndiyo matokeo yaliyowekwa na Mungu
 - Lakini baadaye katika Ufunuo tunasikia kwamba ni *bora* kufa wakati huu kuliko kuishi katika yale yanayokuja.
- Kwa hiyo, kwa muhtasari, sasa tunaenda kwenye utangulizi wamhusika mwingine wa kipindi cha katikati ya dhiki.

Ufunuo 13:11 Kisha nikaona mnyama mwingine, akipanda juu kutoka katika nchi; naye alikuwa na pembe mbili kama Mwana-kondoo, akanena kama joka.

Ufunuo 13:12 Naye atumia uwezo wote wa mnyama yule wa kwanza mbele yake. Naye aifanya dunia na wote wakaa ndani yake wamsujudie mnyama wa kwanza, ambaye jeraha lake la mauti lilipona.

Ufunuo 13:13 Naye afanya ishara kubwa, hata kufanya moto kushuka kutoka mbinguni uje juu ya nchi mbele ya wanadamu.

Ufunuo 13:14 Naye awakosesha wale wakaa juu ya nchi, kwa ishara zile alizopewa kuzifanya mbele ya huyo mnyama, akiwaambia wakaa juu ya nchi kumfanyia sanamu yule mnyama, aliyekuwa na jeraha la upanga naye akaishi.

- Mnyama mwingine anaibuka wakati huu kutoka duniani na si baharini, jambo linaloonyesha kwamba mnyama huyu hana uhusiano na unabii wa Danieli katika Sura ya 7.
 - Mnyama huyo anaonyeshwa kama mchanganyiko wa mwana-kondoo na joka
 - Kwa kutumia kile tunachokijua tayari kuhusu alama hizi, tunaweza kuweka simulizi kwenye picha
 - Mwana-kondoo anatumika katika Maandiko kama picha ya Kristo katika huduma yake kama nabii anayekufa aliyetumwa kutolewa kafara (yaani, Mwana-kondoo wa Mungu)
 - Na bila shaka kuwa na mdomo wa joka kunamaanisha kwamba anazungumza kwa niaba ya Shetani
 - Kwa hiyo mtu huyu ataonekana kama nabii wa mungu wa Mpinga Kristo akiwa ameinuliwa na Shetani kuwa msemaji wake.
 - Kwa sababu hii, mara nyingi tunamwita mnyama huyu wa pili Nabii wa Uongo wa Dhiki kuu.
 - Yohana anasema katika mstari wa 12 atatumia (au kubeba) mamlaka ya Mpinga Kristo mbele ya Mpinga Kristo
 - Hii ina maana kwamba atamfuata Mpinga-Kristo na kufanya ishara za muujiza kwa nguvu za Shetani.
- Tunajifunza kwamba Shetani anamwinua mtu wa pili katikati ya Dhiki, mtu ambaye hatujasikia habari zake hapo awali.
 - Mtu huyu wa pili atafanya kazi pamoja na Mpinga Kristo ili kuendeleza udanganyifu na kuchochea zaidi ibada ya Shetani duniani.
 - Nabii wa Uongo anauita ulimwengu kumwabudu Mpinga Kristo kama Mungu, Yohana anasema
 - Na ujumbe wake unaimarishwa na nguvu ya kuita moto ushuke kutoka mbinguni
 - Maonyesho yake ya kimiujiza ni uthibitisho zaidi kwa ulimwengu kwamba Mpinga Kristo ni mungu
 - Lakini kumbuka kwamba anaweza tu kufanya miujiza hii anapokuwa mbele ya Mpinga Kristo.
 - Hii inatuambia kwamba nguvu ya miujiza hii inatoka moja kwa moja kwa Shetani ambaye anakaa ndani ya Mpinga Kristo.
 - Kumbuka, Shetani si Mungu, yeye ni kiumbe aliyeumbwa, kwa hiyo hayupo kila mahali na anaweza kuwa mahali pamoja tu kwa wakati mmoja.
 - Zaidi ya hayo, Shetani kwa sasa anakaa ndani ya mwili wa Mpinga Kristo, kwa hiyo Shetani anaweza kuwa pale tu Mpinga Kristo alipo.

- Kwa hiyo, Shetani hawezi kujua kile nabii wa uongo anachofanya isipokuwa Mpinga Kristo yuko karibu kumtazama
- Na hivyo nabii wa uongo hawezi kufanya miujiza isipokuwa mbele ya Mpinga Kristo ili Shetani aweze kuingilia kati.
- Baadaye katika mstari wa 14 tunasikia kwamba nabii wa uongo anaamuru kwamba sanamu ya Mpinga Kristo aliyefufuka ijengwe.
 - Huu ni ujanja bandia wa kawaida ambao Shetani ametumia tangu anguko la wanadamu
 - Ishara, sanamu, mabaki na aina zingine za kimwili (mabaki ya kitakatifu na njia nyingine za kuwakilisha Mungu kwa mwili) zinazomwakilisha Mungu ni majaribio ya kawaida ya Shetani ya kuwanasa wanadamu katika ibada ya sanamu.
 - Makanisa mengi leo yanaonyesha sanamu za Kristo aliyefufuka, na dini zote za uongo hutegemea sana ishara na sanamu
 - Ndiyo maana mwanzoni mwa amri kumi Bwana anakataza kuweka vitu kama hivyo katika desturi zetu za ibada.
 - Na tena, Shetani atamtuma mwakilishi wake, nabii wa uongo, aweke sanamu hekaluni
 - Picha hiyo itawakilisha Mpinga Kristo na kutoa mwelekeo kwa ibada ya ulimwengu wakati Mpinga Kristo mwenyewe hayupo.
 - Kwa hiyo ulimwengu utamiminika kwenye hekalu la zamani la Kiyahudi kuabudu sanamu ya mnyama
 - Na sanamu hii italazimisha ibada kwa njia ambayo hakuna sanamu ambayo imewahi kufanya hapo awali.

Ufunuo 13:15 Akapewa kutia pumzi katika ile sanamu ya mnyama, ili ile sanamu ya mnyama iongee, na kuwafanya hao wote wasioisujudu sanamu ya mnyama wauawe.

Ufunuo 13:16 Naye awafanya wote, wadogo kwa wakubwa, na matajiri kwa maskini, na walio huru kwa watumwa, watiwe chapa katika mkono wao wa kulia, au katika vipaji vya nyuso zao;

Ufunuo 13:17 tena kwamba mtu awaye yote asiweze kununua wala kuuza, isipokuwa awe na chapa ile, yaani, jina la mnyama yule, au hesabu ya herufi za jina lake.

Ufunuo 13:18 Hapa ndipo penye hekima. Yeye aliye na akili, na aihesabu hesabu ya mnyama huyo; maana ni hesabu ya kibinadamu. Na hesabu yake ni mia sita, sitini na sita.

- Nabii wa uongo, kwa nguvu za Shetani, hutoa aina fulani ya uhai kwa picha hii
 - Sanamu ina pumzi na inaweza kuongea na kuwaua wale ambao hawatamwabudu mnyama

- Ni nini kinachoweza kusababisha onyesho hili la ajabu?
- Jibu moja rahisi linaweza kuwa shughuli za pepo wabaya, ambapo mapepo yanahusisha picha (sanamu) hiyo na kuipa mwonekano wa uhai.
- Kumbuka, Shetani ndiye baba wa uongo, kwa hiyo kila kitu anachofanya ni utapeli na kuiga.
- Kutoka Danieli 12, tunajifunza kwamba sanamu hii ni chukizo la uharibifu ambalo Yesu analirejelea katika Mathayo 24

[Dan. 12:11](#) Na tangu wakati ule ambapo sadaka ya kuteketezwa ya daima itaondolewa, na hilo chukizo la uharibifu litakaposimamishwa, itapata siku elfu na mia mbili na tisini.

- Chukizo la hekalu huanza na Mpinga Kristo ameketi katika kiti cha rehema cha hekalu
 - Lakini Danieli anasema kuna chukizo la uharibifu linaloendelea hekaluni ambalo "limesimamishwa", ikionyesha kitu kilichowekwa mahali pake.
 - Kitu hicho ni sanamu hii inayohuishwa kana kwamba ina uhai kwa shughuli za pepo wabaya.
- Hatimaye, nabii wa uongo anatekeleza amri ya kumwabudu Mpinga Kristo kupitia njia za kiuchumi
 - Kila mwanadamu duniani lazima achukue alama kwenye mkono wa kulia au paji la uso ili aweze kununua au kuuza chochote
 - Alama hiyo inafanana na muhuri uliotolewa kwa wale waliokuwa watumwa 144,000 wa Mungu katika Sura ya 7.
 - Alama hiyo ilikuwa muhuri wa Mungu aliye hai ikiwalinda kutokana na madhara kwa muda
- Kwa hiyo Shetani, yule mwigaji mkuu, anamwiga Mungu tena kwa kuanzisha chapa (alama) yake bandia kwa ajili ya wasioamini.
 - Na wale watakoachukua alama watalindwa kutokana na ghadhabu ya Shetani na wataruhusiwa kununua na kuuza
 - Lakini wale wanaokataa alama watauawa (baadaye katika Ufunuo 20 tunajifunza kwamba wanauawa kwa kukatwa vichwa)
- Hili linathibitisha zaidi kwamba katikati ya kipindi cha Dhiki hakutakuwa na kujificha au kuficha ukweli tena.
 - Ama unamwamini Kristo, ambapo utateswa na wengi watakufa.
 - Au unamwamini Mpinga Kristo, ambapo unakuwa mtesaji na hustahili tena neema ya Mungu.
- Ingawa wale 144,000 wa Sura ya 7 walitiwa muhuri wa Mungu aliye hai, wasioamini watachukua alama yenye jina la Mpinga Kristo. Yohana anasema
 - Alama hiyo itawakilishwa na namba ambayo Yohana anasema ni namba ya jina la Mpinga Kristo.

- Kuweka namba katika jina ni njia ya kipekee ya Kiyahudi ya kubadilisha neno kuwa kiasi cha hisabati
- Hii huanza kwa kutoa thamani ya namba kwa kila herufi katika alfabeti ya Kiebrania.
- Alfabeti ya Kiebrania hutumia herufi 22 lakini hazijahesabiwa kutoka 1 hadi 22
 - Badala yake, mpango wa namba huanza na 1-10, kisha huhamia hadi 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, kisha huisha na 200, 300, na 400
 - Kwa hiyo kwa kuongeza herufi katika jina la Kiebrania la mtu, unaweza kufikia thamani moja
 - Kwa mfano, tukijumlisha herufi za Kiebrania zinazohusiana na jina kamili la Yesu na cheo chake (Yesu Masihi), tunafika 749
- Kumbuka mfumo huu unafanya kazi tu na majina ya Kiebrania, kwa hiyo jina la Mpinga Kristo (lolote litakalokuwa) lazima liandikwe kwa Kiebrania.
 - Mara tu likitafsiriwa kwa Kiebrania, basi mtu anayejua Kiebrania anaweza kuhesabu idadi ya jina lake.
 - Jina lake likihesabiwa, Yohana anasema litajumlishwa hadi 666
- Namba 6 katika Maandiko Matakatifu ni namba ya mwanadamu aliyeanguka au mwenye dhambi
 - Na katika maandishi ya Kiebrania, kurudia namba mara mbili kunamaanisha "zaidi," na kurudia namba mara tatu kunamaanisha "zaidi kabisa."
 - Hivyo, 666 inawakilisha dhambi nyingi au mtu mwenye dhambi nyingi zaidi, na bila shaka yeye ndiye mtu mwenye dhambi nyingi zaidi duniani kwa sababu Shetani anaishi ndani yake.
- Ni ulimwengu pekee ulio hai katikati ya dhiki utakaoweza kufanya hesabu hii na kuthibitisha utambulisho wa Mpinga Kristo
 - Kitakwimu, majina mengi tofauti ya Kiyahudi yanaweza kujumlishwa hadi kufikia namba yoyote maalum
 - Kwa hiyo tunaweza kufikiria idadi isiyohesabika ya majina ya Kiyahudi ambayo yanaweza kujumlishwa hadi 666 na bila kujifunza chochote kupitia juhudi hizo.
 - Ni tu baada ya kuwa na jina kwa Kiebrania ndipo tunaweza kuthibitisha kama lina jumlisha hadi namba inayohitajika.
- Hatimaye, tunaweza kutazama nyuma shughuli za Sura ya 13 na kupata muundo wa kuvutia
 - Tunamwona Shetani akijihusisha na labda uigaji wake mkubwa zaidi wa muda wote.
 - Kwanza, tuna joka, Shetani, anayetenda kama mungu wa ulimwengu na nguvu isiyonekana nyuma ya kila kitu.
 - Anamwinua mnyama, Mpinga Kristo, ili awe kitovu cha ibada ya ulimwengu
 - Anasababisha kifo na ufufuo wa mwanadamu ili kuushawishi ulimwengu kwamba mnyama huyo ni Kristo

- Kisha anamwinua mtu mwingine ili kuonyesha nguvu isiyo ya kawaida ili kuunda ishara na maajabu
 - Kusudi la mnyama wa pili ni kuongoza ulimwengu kumwabudu Mpinga Kristo
 - Zaidi ya hayo, nabii wa uongo huwapa wafuasi wote wa Mpinga Kristo alama inayoonyesha imani yao kwa Mpinga Kristo
- Mifumo hii yote ni uigaji wa moja kwa moja kwa jinsi Mungu halisi wa Mbinguni anavyofanya kazi na wafuasi wake.
 - Baba ndiye Mungu wetu asiyeonekana juu ya yote
 - Kristo ndiye Mwana aliyemfufua na ibada yote inaelekezwa kwake
 - Na Roho wa Mungu huongoza ulimwengu kumwabudu Yesu na kuwatia alama waumini kwa kukaa ndani yao.
- Shetani ameunda utatu wa uongo ili kuakisi utatu halisi
 - Kristo anaigwa na Mpinga Kristo
 - Roho Mtakatifu anaigwa na Nabii wa Uongo
 - Na Baba asiyeonekana ni Shetani mwenyewe
- Kwa hiyo katikati ya Dhiki kuu, ulimwengu sasa unakabiliwa na matarajio ya kuchagua utatu wa uongo au ule halisi.
 - Na kila mtu sasa anahitajika kufanya uchaguzi huo kwa njia moja au nyingine
 - Wiki ijayo tutaona athari ya uchaguzi huu wa kulazimishwa na mwisho wa uinjilisti duniani